

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. júla 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej – Odovzdanie osoby do Spojeného kráľovstva na účely trestného stíhania – Právomoc vykonávajúceho súdneho orgánu – Riziko porušenia základného práva – Článok 49 ods. 1 a článok 52 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie – Zásada zákonnosti trestných činov a trestov – Zmena režimu podmieneného prepustenia, ktorá je pre danú osobu nepriaznivá“

Vo veci C-202/24 [Alchaster]ⁱ,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko) zo 7. marca 2024 a doručený Súdnemu dvoru 14. marca 2024, v konaní, ktoré sa týka vykonania zatykačov vydaných na

MA,

za účasti:

Minister for Justice and Equality,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda L. Bay Larsen (spravodajca), predsedovia komôr K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz, F. Biltgen a Z. Csehi, sudcovia S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen, M. L. Arastey Sahún a M. Gavalec,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Lamote, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. júna 2024,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Minister for Justice and Equality a Írsko, v zastúpení: M. Browne, Chief State Solicitor, D. Curley, S. Finnegan a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J. Fitzgerald, SC, a A. Hanrahan, BL,

* Jazyk konania: angličtina.

ⁱ Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

- MA, v zastúpení: S. Brittain, BL, M. Lynam, SC, C. Mulholland, solicitor, ako aj R. Munro, SC,
- maďarská vláda, v zastúpení: Z. Biró-Tóth a M. Z. Fehér, splnomocnení zástupcovia,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Fuller, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci V. Ailes a J. Pobjoy, barristers, a J. Eadie, KC,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek a J. Vondung, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 27. júna 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (Ú. v. EÚ L 149, 2021, s. 10, ďalej len „dohoda o obchode a spolupráci“) v spojení s článkom 49 ods. 1 a článkom 52 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v súvislosti s výkonom štyroch zatykačov v Írsku, pričom tieto zatykače vydali súdy Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na MA na účely výkonu trestného stíhania.

Právny rámec

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

- 3 V článku 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“) sa stanovuje:

„Nikoho nemožno uznať za vinného zo spáchania trestného činu na základe skutku alebo opomenutia, ktoré v čase jeho spáchania nie je považované podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva za trestný čin. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.“

Právo Únie

Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV

- 4 V odôvodnení 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34) sa uvádza:

„Európsky zatykač zavedený týmto rámcovým rozhodnutím je prvým konkrétnym opatrením v oblasti trestného práva, ktorým sa vykonáva zásada vzájomného uznávania, označovaná Európskou radou ako ‚základný kameň‘ spolupráce v oblasti súdnictva.“

- 5 V článku 1 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia sa stanovuje:

„Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia.“

Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

- 6 V článku 126 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 2020, s. 7) sa stanovuje:

„Uplatňuje sa prechodné alebo implementačné obdobie, ktoré sa začne dátumom nadobudnutia platnosti tejto dohody a skončí sa 31. decembra 2020.“

Dohoda o obchode a spolupráci

- 7 Odôvodnenie 23 dohody o obchode a spolupráci znie takto:

„BERÚC DO ÚVAHY, že spoluprácou medzi Spojeným kráľovstvom a [Európskou úniou] v oblasti predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania trestných činov, ako aj výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu sa umožní posilnenie bezpečnosti Spojeného kráľovstva a Únie.“

- 8 V článku 1 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„Touto dohodou sa stanovuje základ širokého partnerstva medzi zmluvnými stranami v priestore prosperity a dobrého susedstva, ktorý je charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci, v rámci ktorého sa rešpektuje nezávislosť a zvrchovanosť zmluvných strán.“

- 9 Článok 3 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci znie takto:

„Zmluvné strany si v duchu vzájomného rešpektu a v dobrej viere navzájom pomáhajú pri vykonávaní úloh, ktoré im plynú z tejto dohody a akejkoľvek doplnkovej dohody.“

- 10 V článku 522 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„Cieľom tejto časti je zabezpečiť spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi a inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na druhej strane v súvislosti s predchádzaním trestným činom, vyšetrovaním, odhaľovaním a stíhaním trestných činov a predchádzaním praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a bojom proti nim.“

- 11 V článku 524 dohody o obchode a spolupráci sa spresňuje:

„1. Spolupráca stanovená v tejto časti je založená na dlhodobom dodržiavaní demokracie, právneho štátu a ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov zmluvnými stranami a členskými štátmi vrátane tých práv a slobôd, ktoré sú uvedené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv[, prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 10. decembra 1948,] a v [EDLP], ako aj na dôležitosti dodržiavania práv a slobôd uvedených v uvedenom dohovore na vnútroštátnej úrovni.

2. Žiadne ustanovenie v tejto časti nemení povinnosť dodržiavať základné práva a právne zásady, ako sú vyjadrené najmä v [EDLP] a v prípade Únie a jej členských štátov v [Charte].“

- 12 V článku 596 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„Cieľom tejto hlavy je zabezpečiť, aby bol systém vydávania osôb medzi členskými štátmi na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na strane druhej založený na mechanizme odovzdania osoby podľa zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*] v súlade s podmienkami tejto hlavy.“

- 13 Článok 599 ods. 3 dohody o obchode a spolupráci znie takto:

„S výhradou článku 600, článku 601 ods. 1 písm. b) až h) a článkov 602, 603 a 604 štát nesmie odmietnuť vykonanie zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*] vydaného v súvislosti s takýmto správaním, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie s hornou hranicou najmenej 12 mesiacov:

a) so správaním akejkoľvek osoby, ktorá sa podieľa na jednom alebo viacerých trestných činoch spáchaných skupinou osôb konajúcich so spoločným cieľom v oblasti terorizmu uvedených v článkoch 1 a 2 Európskeho dohovoru o potlačovaní terorizmu, ktorý bol podpísaný 27. januára 1977 v Štrasburgu,... alebo

b) terorizm[om] v zmysle prílohy 45.“

- 14 V článkoch 600 a 601 dohody o obchode a spolupráci sa uvádzajú dôvody povinného nevykonania zatykača a iné dôvody nevykonania zatykača.

- 15 V článku 602 ods. 1 a 2 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„1. Vykonanie zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*] sa nesmie odmietnuť z dôvodu, že vykonávajúci štát môže trestný čin považovať za politický trestný čin, za trestný čin súvisiaci s politickým trestným činom alebo za politicky motivovaný trestný čin.

2. Spojené kráľovstvo a Únia konajúca v mene ktoréhokoľvek zo svojich členských štátov však môžu oznámiť Osobitnému výboru pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu, že odsek 1 sa bude uplatňovať len v súvislosti s:

- a) trestnými činmi uvedenými v článkoch 1 a 2 Európskeho dohovoru o potlačovaní terorizmu;
- b) trestnými činmi organizovania skupiny alebo spolčenia s cieľom spáchať jeden alebo niekoľko trestných činov uvedených v článkoch 1 a 2 Európskeho dohovoru o potlačovaní terorizmu, ak tieto trestné činy organizovania skupiny alebo spolčenia zodpovedajú opisu správania uvedenému v článku 599 ods. 3 tejto dohody a
- c) terorizm[om] v zmysle prílohy 45 k tejto dohode.“

16 V článku 603 ods. 1 a 2 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„1. Vykonanie zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*] sa nesmie odmietnuť z dôvodu, že vyžiadaná osoba je štátnym príslušníkom vykonávajúceho štátu.

2. Spojené kráľovstvo a Únia konajúca v mene ktoréhokoľvek zo svojich členských štátov môžu oznámiť Osobitnému výboru pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu, že štátni príslušníci daného štátu nebudú odovzdaní alebo že sa ich odovzdanie povolí len za určitých stanovených podmienok. Oznámenie vychádza z dôvodov súvisiacich so základnými zásadami alebo s praxou vnútroštátneho právneho poriadku Spojeného kráľovstva alebo štátu, v mene ktorého bolo oznámenie podané. V takom prípade Únia konajúca v mene ktoréhokoľvek zo svojich členských štátov alebo prípadne Spojené kráľovstvo môžu v primeranom čase po doručení oznámenia druhej zmluvnej strany oznámiť Osobitnému výboru pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva a justičnú spoluprácu, že vykonávajúce justičné orgány [vykonávajúce súdne orgány – *neoficiálny preklad*] členského štátu alebo prípadne Spojeného kráľovstva môžu odmietnuť odovzdanie svojich štátnych príslušníkov do tohto štátu alebo že toto odovzdanie sa povolí len za určitých stanovených podmienok.“

17 V článku 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje:

„Vykonanie zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*] vykonávajúcim justičným orgánom [vykonávajúcim súdnym orgánom – *neoficiálny preklad*] môže podliehať týmto zárukám:

...

- c) ak sú závažné dôvody domnievať sa, že existuje skutočné riziko v súvislosti s ochranou základných ľudských práv vyžiadanej osoby, vykonávajúci justičný orgán [vykonávajúci súdny orgán – *neoficiálny preklad*] môže podľa potreby pred tým, ako rozhodne o vykonaní zatýkacieho rozkazu [zatykača – *neoficiálny preklad*], požadovať ďalšie záruky, pokiaľ ide o zaobchádzanie s vyžiadanou osobou po jej odovzdaní.“

18 V článku 613 ods. 2 dohody o obchode a spolupráci sa spresňuje:

„Ak vykonávajúci justičný orgán [vykonávajúci súdny orgán – *neoficiálny preklad*] považuje informácie, ktoré mu poskytol vydávajúcí štát, za nedostatočné na to, aby mohol o odovzdaní

rozhodnúť, požiada, aby mu boli urýchlene poskytnuté potrebné dodatočné informácie, najmä so zreteľom na články 597, 600 až 602, 604 a 606, a môže stanoviť lehotu na ich doručenie...”

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 19 District Judge (sudca rozhodujúci na úrovni okresu) na Magistrates’ Courts of Northern Ireland (magistrátny súd Severného Írska, Spojené kráľovstvo) vydal na MA štyri zatykače týkajúce sa trestných činov súvisiacich s terorizmom, ktoré boli údajne spáchané v období od 18. do 20. júla 2020, pričom za niektoré z nich možno uložiť doživotný trest odňatia slobody.
- 20 Rozsudkom z 24. októbra 2022 a uzneseniami z toho istého dňa a zo 7. novembra 2022 High Court (Vyšší súd, Írsko) nariadil odovzdanie MA do Spojeného kráľovstva, pričom mu zamietol možnosť podať odvolanie na Court of Appeal (Odvolací súd, Írsko).
- 21 Rozhodnutím zo 17. januára 2023 Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, poskytol MA možnosť podať odvolanie proti danému rozsudku a uvedeným uzneseniam na High Court (Vyšší súd).
- 22 MA pred vnútroštátnym súdom uviedol, že jeho odovzdanie do Spojeného kráľovstva by bolo nezlučiteľné so zásadou zákonnosti trestných činov a trestov.
- 23 V tejto súvislosti uvedený súd poznamenáva, že v dohode o obchode a spolupráci sa stanovuje mechanizmus odovzdávania osôb uplatniteľný medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi. Vzhľadom na totožnosť tohto mechanizmu s mechanizmom stanoveným rámcovým rozhodnutím 2002/584 a írskymi predpismi, ktorými sa preberá toto rámcové rozhodnutie a dohoda o obchode a spolupráci, sa domnieva, že pri uplatňovaní týchto írskych predpisov a uvedeného rámcového rozhodnutia sa so Spojeným kráľovstvom musí zaobchádzať tak, ako keby bolo členským štátom.
- 24 Uvedený súd spresňuje, že ak bude MA odovzdaný do Spojeného kráľovstva a odsúdený na trest odňatia slobody, prípadné podmiennečné prepustenie MA sa bude riadiť právnymi predpismi Spojeného kráľovstva prijatými po údajnom spáchaní trestných činov, za ktoré je stíhaný.
- 25 Režim umožňujúci podmiennečné prepustenie v Severnom Írsku (Spojené kráľovstvo) bol totiž zmenený s účinnosťou od 30. apríla 2021. Pred touto zmenou mohla byť osoba odsúdená za určité trestné činy súvisiace s terorizmom automaticky podmiennečne prepustená po odpykaní polovice trestu. Podľa režimu platného od tohto dátumu bude musieť podmiennečné prepustenie takejto osoby schváliť špecializovaný orgán a môže sa uskutočniť až po tom, ako si táto osoba odpyká dve tretiny svojho trestu.
- 26 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že Európsky súd pre ľudské práva zamietol tvrdenie, že retroaktívne zmeny systémov odpustenia zostávajúcej časti trestu alebo predčasného prepustenia predstavujú porušenie článku 7 EDLP. Európsky súd pre ľudské práva však v rozsudku z 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko (CE:ECHR:2013:1021JUD004275009), dospel k záveru, že opatrenia prijaté počas výkonu trestu môžu ovplyvniť jeho rozsah. Pre rozhodnutie sporu vo veci samej by preto bolo nevyhnutné určiť, či tento rozsudok predstavuje zmenu predchádzajúcej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

- 27 V rozsudku z 19. apríla 2023 Supreme Court of the United Kingdom (Najvyšší súd Spojeného kráľovstva) rozhodol, že uplatňovanie nového režimu podmieneného prepustenia od 30. apríla 2021 na trestné činy spáchané pred nadobudnutím jeho účinnosti nie je nezlučiteľné s článkom 7 EDLP, keďže tento režim len mení spôsob výkonu trestu odňatia slobody dotknutých osôb bez predĺženia trvania týchto trestov.
- 28 V tomto kontexte a najmä vzhľadom na záruky, ktoré poskytuje súdny systém Spojeného kráľovstva v súvislosti s uplatňovaním EDLP, na absenciu akéhokoľvek dôkazu o existencii systémovej chyby, ktorá by naznačovala pravdepodobné a flagrantné porušenie práv zaručených EDLP v prípade odovzdania MA, a aj na možnosť MA podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva, vnútroštátny súd zamietol tvrdenie MA, že existuje riziko porušenia článku 7 EDLP.
- 29 Vnútroštátny súd si však kladie otázku, či je možné dospieť k podobnému záveru, pokiaľ ide o riziko porušenia článku 49 ods. 1 Charty.
- 30 Uvedený súd v tejto súvislosti pripomína, že pokiaľ článok 49 ods. 1 Charty zodpovedá článku 7 ods. 1 EDLP, musia mať v súlade s článkom 52 ods. 3 Charty tieto dve ustanovenia v zásade rovnakú pôsobnosť. Preto by mohlo byť možné opierať sa o odôvodnenie prijaté v súvislosti s článkom 7 ods. 1 EDLP bez ďalšieho overovania.
- 31 Súdny dvor však o dôsledkoch článku 49 Charty, pokiaľ ide o zmenu vnútroštátnych ustanovení o podmienenom prepustení, ešte nerozhodoval.
- 32 Okrem toho vzhľadom na to, že vykonávajúci štát je povinný vyžiadať osobu odovzdať, bolo by potrebné posúdiť, či má tento štát právomoc rozhodnúť o tvrdení založenom na nezlučiteľnosti článku 49 ods. 1 Charty s ustanoveniami o trestoch, ktoré sa pravdepodobne uplatnia vo vydávajúcom štáte, keď tento štát nie je povinný dodržiavať Chartu a Súdny dvor stanovil vysoké požiadavky, pokiaľ ide o zohľadnenie rizika porušenia základných práv vo vydávajúcom členskom štáte.
- 33 Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že sa musí Súdneho dvora opýtať, aké kritériá musí vykonávajúci súdny orgán uplatniť na posúdenie prípadnej existencie rizika porušenia zásady zákonnosti trestov za okolností, keď odovzdaniu nebráni ani vnútroštátna ústava, ani EDLP.
- 34 Za týchto okolností Supreme Court (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Ak sa podľa [dohody o obchode a spolupráci] žiada o odovzdanie osoby na účely trestného stíhania za trestné činy terorizmu a osoba sa odmieta podrobiť takémuto [odovzdaniu] na základe tvrdenia, že by to bolo porušením článku 7 [EDLP] a článku 49 ods. [1] [Charty], a to na základe prijatého legislatívneho opatrenia, ktorým sa mení časť trestu, ktorý by sa mal vykonať vo väzení, a tiež sa ním menia dojednania týkajúce sa podmieneného prepustenia na slobodu a ktoré bolo prijaté po dátume spáchania údajného trestného činu, v súvislosti s ktorým sa žiada o jej vydanie, a za predpokladu uplatnenia týchto skutočností:

- i) žiadajúci štát (v tejto veci Spojené kráľovstvo) je zmluvnou stranou EDLP a tento dohovor uplatňuje vo svojom vnútroštátnom práve...;
- ii) súdy Spojeného kráľovstva uznali uplatňovanie predmetných opatrení na väzňov, ktorí si už odpykávajú trest uložený súdom, za zlučiteľné s [EDLP];

- iii) naďalej platí, že každá osoba vrátane osoby, ktorej sa táto vec týka, ak bola odovzdaná, môže podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva;
- iv) neexistuje žiadny dôvod domnievať sa, že by žiadajúci štát nevykonával niektoré rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva;
- v) [Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko)] je na základe uvedeného presvedčený, že nebolo preukázané, že odovzdanie zahŕňa skutočné riziko porušenia článku 7 [EDLP] alebo [írskej] Ústavy;
- vi) neuvádza sa, že by článok 19 Charty bránil odovzdaniu;
- vii) článok 49 Charty sa nevzťahuje na konanie ani proces odsúdenia;
- viii) neuvádzalo sa ani tvrdenie, že existuje dôvod domnievať sa, že existuje nejaký významný rozdiel v uplatňovaní článku 7 [EDLP] a článku 49 Charty;

je súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie, na účely článku 267 ods. 3 ZFEÚ a so zreteľom na článok 52 ods. 3 Charty a záväzok dôvery medzi členskými štátmi a osobami povinnými uskutočňovať vydávanie podľa ustanovení európskeho zatykača na základe [rámcového rozhodnutia 2002/584 a dohody o obchode a spolupráci] oprávnený dospieť k záveru, že požadovaná osoba nepreukázala žiadne skutočné riziko, že by jej vydanie bolo porušením článku 49 ods. [1] Charty, alebo je takýto súd povinný vykonať nejaké ďalšie vyšetrovanie, a ak áno, aká je povaha a rozsah tohto vyšetrovania?“

Konanie na Súdnom dvore

- 35 Uznesením z 22. apríla 2024, Alchaster (C-202/24, EU:C:2024:343), predseda Súdneho dvora rozhodol o začatí skráteného prejudiciálneho konania podľa článku 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

O prejudiciálnej otázke

- 36 Keďže vnútroštátny súd v odôvodnení uznesenia o návrhu na začatie prejudiciálneho konania aj vo formulácii svojej otázky odkazuje na rámcové rozhodnutie 2002/584, treba na úvod pripomenúť, ako uviedol generálny advokát v bode 33 svojich návrhov, že z článku 1 ods. 1 daného rámcového rozhodnutia vyplýva, že jeho pôsobnosť je obmedzená na výkon európskych zatykačov vydaných členskými štátmi. Z toho vyplýva, že daným rámcovým rozhodnutím sa neupravuje výkon zatykačov, o aké ide vo veci samej, vydaných Spojeným kráľovstvom po uplynutí prechodného obdobia, ktoré sa v súlade s článkom 126 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu skončilo 31. decembra 2020.
- 37 Vnútroštátny súd sa preto svojou otázkou v podstate pýta, či sa má dohoda o obchode a spolupráci v spojení s článkom 49 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že v prípade, keď osoba, na ktorú bol vydaný zatykač na základe tejto dohody, tvrdí, že v prípade jej odovzdania do Spojeného kráľovstva hrozí porušenie článku 49 ods. 1 z dôvodu zmeny podmienok podmieneného prepustenia, ktorá je pre túto osobu nepriaznivá a nastala po predpokladanom spáchaní trestného činu, za ktorý je

táto osoba stíhaná, vykonávajúci súdny orgán musí posúdiť existenciu tohto rizika pred rozhodnutím o vykonaní tohto zatykača v situácii, keď tento súdny orgán už vylúčil riziko porušenia článku 7 EDLP na základe záruk, ktoré vo všeobecnosti poskytuje Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o dodržiavanie EDLP a možnosť tej istej osoby podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva.

- 38 Aj keď vnútroštátny súd vo svojej otázke formálne neodkázal na žiadne konkrétne ustanovenie dohody o obchode a spolupráci, takáto okolnosť Súdnemu dvoru v tejto súvislosti nebráni v tom, aby mu poskytol všetky podklady pre výklad práva Únie, ktoré môžu byť užitočné pri rozhodovaní vo veci, o ktorej rozhoduje, bez ohľadu na to, či na ne tento súd odkázal vo formulácii svojej otázky [pozri analogicky rozsudok z 18. apríla 2023, E. D. L. (Dôvod odmietnutia založený na ochorení), C-699/21, EU:C:2023:295, bod 29].
- 39 V článku 1 dohody o obchode a spolupráci sa uvádza, že danou dohodou sa stanovuje základ širokého partnerstva medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom v priestore prosperity a dobrého susedstva, ktorý je charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci, v rámci ktorej sa rešpektuje nezávislosť a zvrchovanosť zmluvných strán.
- 40 Na tento účel je cieľom dohody o obchode a spolupráci, ako sa uvádza v jej odôvodnení 23, posilniť najmä bezpečnosť Únie a Spojeného kráľovstva umožnením spolupráce v oblasti predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania, ako aj výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu.
- 41 Tento konkrétny cieľ, ktorý je súčasťou všeobecného cieľa dohody o obchode a spolupráci stanoveného v jej článku 1 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2021, Governor of Cloverhill Prison a i., C-479/21 PPU, EU:C:2021:929, bod 67), sa vykonáva treťou časťou uvedenej dohody, ako sa uvádza v jej článku 522 ods. 1.
- 42 Pokiaľ ide o všeobecné podmienky uplatňovania tejto tretej časti, v článku 524 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci sa uvádza, že spolupráca stanovená v uvedenej tretej časti je založená na dlhodobom dodržiavaní demokracie, zásad právneho štátu a ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov Úniou, Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi, a to najmä vrátane tých práv a slobôd, ktoré sú uvedené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v EDLP, ako aj na dôležitosti dodržiavania práv a slobôd uvedených v EDLP na vnútroštátnej úrovni.
- 43 V rámci tejto spolupráce je cieľom tej istej tretej časti hlavy VII podľa článku 596 dohody o obchode a spolupráci zabezpečiť, aby bol systém vydávania osôb medzi členskými štátmi na jednej strane a Spojeným kráľovstvom na strane druhej založený na mechanizme odovzdania osoby podľa zatykača v súlade s podmienkami danej hlavy.
- 44 V článkoch 600 a 601 dohody o obchode a spolupráci sa stanovujú prípady, keď sa výkon zatykača vydaného na základe danej dohody musí alebo môže odmietnuť.
- 45 Okrem toho sa v článkoch 602 a 603 dohody o obchode a spolupráci stanovujú pravidlá týkajúce sa výnimky v prípade politických trestných činov, resp. výnimky na základe štátnej príslušnosti, zatiaľ čo v článku 604 danej dohody sa vymedzujú záruky, ktoré má vydávajúci štát poskytnúť v osobitnejších prípadoch.

- 46 Hoci v žiadnom ustanovení dohody o obchode a spolupráci sa výslovne nestanovuje, že členské štáty sú na základe tejto dohody povinné konať na základe zatykača vydaného Spojeným kráľovstvom, zo štruktúry tretej časti hlavy VII tejto dohody, a najmä z príslušných funkcií jej článkov 600 až 604 vyplýva, ako zdôraznil generálny advokát v bode 69 svojich návrhov, že členský štát môže odmietnuť vykonať takýto zatykač len z dôvodov vyplývajúcich z dohody o obchode a spolupráci [pozri analogicky rozsudok zo 14. septembra 2023, Sofijska gradska prokuratura (Po sebe nasledujúce zatykače), C-71/21, EU:C:2023:668, bod 48].
- 47 Pokiaľ ide konkrétnejšie o takú situáciu, o akú ide vo veci samej, v článku 599 ods. 3 dohody o obchode a spolupráci sa predovšetkým stanovuje, že s výhradou článku 600, článku 601 ods. 1 písm. b) až h) a článkov 602 až 604 danej dohody štát nesmie odmietnuť vykonanie zatykača vydaného najmä v súvislosti s terorizmom, ak za predmetné trestné činy možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie s hornou hranicou najmenej 12 mesiacov.
- 48 Hoci z uvedeného vyplýva, že vykonávajúci súdny orgán je v zásade povinný vykonať zatykač, o aký ide vo veci samej, nič to nemení na skutočnosti, že v článku 524 ods. 2 dohody o obchode a spolupráci sa stanovuje, že nič v tretej časti tejto dohody nemení povinnosť dodržiavať základné práva a právne zásady, ako sú uvedené najmä v EDLP a v prípade Únie a jej členských štátov v Charte.
- 49 Povinnosť dodržiavať Chartu, ktorá sa v tomto článku 524 ods. 2 pripomína, pre členské štáty platí, keď rozhodujú o odovzdaní osoby do Spojeného kráľovstva, keďže rozhodnutie o takomto odovzdaní predstavuje vykonávanie práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty. Vykonávajúce súdne orgány členských štátov sú preto povinné pri prijímaní tohto rozhodnutia zabezpečiť dodržiavanie základných práv priznaných Chartou osobe, na ktorú bol zatykač vydaný na základe dohody o obchode a spolupráci, pričom skutočnosť, že Charta sa v Spojenom kráľovstve neuplatňuje, nie je v tomto ohľade relevantná (pozri analogicky rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhin, C-182/15, EU:C:2016:630, body 52 a 53).
- 50 Medzi tieto práva patria najmä práva vyplývajúce z článku 49 ods. 1 Charty, v ktorom sa okrem iného uvádza, že nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.
- 51 V dôsledku toho existencia rizika porušenia uvedených práv môže vykonávajúcemu súdnemu orgánu umožniť, aby po náležitom preskúmaní upustil od vykonania zatykača vydaného na základe dohody o obchode a spolupráci [pozri analogicky rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 59; z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, bod 72, ako aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 43].
- 52 Pokiaľ ide o podmienky takéhoto preskúmania, z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa rámcového rozhodnutia 2002/584 vyplýva, že v konaní o vykonaní európskeho zatykača sa posúdenie reálnosti rizika porušenia základných práv zaručených článkami 4, 7, 24 a 47 Charty musí v zásade uskutočniť prostredníctvom preskúmania vo dvoch odlišných etapách, ktoré nemožno zamieňať, keďže zahŕňajú analýzu na základe odlišných kritérií, a ktoré sa preto musia vykonať postupne [pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 89 až 94; z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 60, 61 a 68;

z 18. apríla 2023, E. D. L. (Dôvod odmietnutia založený na ochorení), C-699/21, EU:C:2023:295, bod 55, ako aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 46 a citovanú judikatúru].

- 53 Na tento účel musí vykonávajúci súdny orgán v rámci prvej etapy určiť, či existujú objektívne, spoľahlivé, presné a náležite aktualizované informácie, ktoré môžu preukázať existenciu skutočného rizika porušenia niektorého z týchto základných práv vo vydávajúcom členskom štáte, či už z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov, alebo z dôvodu nedostatkov, ktoré sa konkrétnejšie týkajú objektívne identifikovateľnej skupiny osôb [pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 89; z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, bod 102, ako aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 47].
- 54 V rámci druhej etapy musí vykonávajúci súdny orgán konkrétne a presne overiť, do akej miery môžu mať nedostatky zistené v prvej etape preskúmania uvedeného v predchádzajúcom bode tohto rozsudku vplyv na osobu, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, a či vzhľadom na jej osobnú situáciu existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že táto osoba bude v prípade odovzdania do vydávajúceho členského štátu vystavená skutočnému riziku porušenia uvedených základných práv [pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 94; z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, bod 106, ako aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 48].
- 55 Ako však generálny advokát v podstate uviedol v bode 76 svojich návrhov, požiadavku vykonať takéto preskúmanie vo dvoch etapách nemožno preniesť na posúdenie rizika porušenia článku 49 ods. 1 Charty počas konania o výkone zatykača vydaného na základe dohody o obchode a spolupráci.
- 56 Zjednodušený a efektívny systém odovzdávania odsúdených alebo podozrivých osôb zavedený rámcovým rozhodnutím 2002/584 je založený na vysokej miere dôvery, ktorá musí existovať medzi členskými štátmi, a na zásade vzájomného uznávania, ktorá je podľa odôvodnenia 6 tohto rámcového rozhodnutia „základným kameňom“ justičnej spolupráce medzi členskými štátmi v trestných veciach [pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 40 a 41, ako aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, body 35 a 36].
- 57 Zásadou vzájomnej dôvery, najmä pokiaľ ide o priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, sa ukladá každému z týchto štátov povinnosť predpokladať, že okrem výnimočných okolností všetky ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie a predovšetkým základné práva uznané týmto právom [pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDLP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, bod 191, ako aj rozsudok z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, bod 93].
- 58 Členské štáty tak pri uplatňovaní práva Únie môžu byť povinné na základe práva Únie predpokladať dodržiavanie základných práv ostatnými členskými štátmi, takže nielen nemôžu od iného členského štátu požadovať vyššiu vnútroštátnu úroveň ochrany základných práv, než akú zaručuje právo Únie, ale nemôžu – okrem výnimočných prípadov – ani overovať, či tento iný členský štát skutočne v konkrétnom prípade dodržal základné práva zaručené Európskou úniou

[pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDLP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, bod 192, ako aj rozsudok z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, bod 94].

- 59 V tomto kontexte povinnosť zistiť existenciu nedostatkov, ako sú tie, ktoré sú uvedené v bode 53 tohto rozsudku, pred tým, ako bude možné konkrétne a presne overiť, či v prípade osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, existuje skutočné nebezpečenstvo porušenia základného práva, má za cieľ práve zabrániť tomu, aby sa takéto overenie vykonávalo v iných ako vo výnimočných prípadoch, a je teda dôsledkom predpokladu dodržiavania základných práv vydávajúcim členským štátom, ktorý vyplýva zo zásady vzájomnej dôvery (pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, body 114 až 116).
- 60 Dodržiavanie tejto povinnosti umožňuje najmä zaručiť rozdelenie zodpovednosti medzi vydávajúcim členským štátom a vykonávajúcim členským štátom, pokiaľ ide o zachovanie požiadaviek obsiahnutých v základných právach, čo vyplýva z úplného uplatňovania zásad vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania, ktoré sú základom fungovania mechanizmu európskeho zatykača [pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. februára 2022, Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 46; z 31. januára 2023, Puig Gordi a i., C-158/21, EU:C:2023:57, body 72 a 96, ak aj z 21. decembra 2023, GN (Dôvod odmietnutia založený na najlepšom záujme dieťaťa), C-261/22, EU:C:2023:1017, bod 43].
- 61 Zásada vzájomnej dôvery je teda osobitným znakom vzťahov medzi členskými štátmi.
- 62 Táto zásada totiž vychádza zo základného predpokladu, že každý členský štát so všetkými ostatnými členskými štátmi zdieľa určitý súbor spoločných hodnôt, na ktorých je Únia založená, ako je spresnené v článku 2 ZEÚ, a uznáva, že ostatné členské štáty zdieľajú tieto hodnoty s ním [pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDLP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, bod 168].
- 63 Uvedená zásada má navyše pre Úniu a jej členské štáty zásadný význam, keďže umožňuje vytvorenie a zachovanie európskeho priestoru bez vnútorných hraníc [pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDLP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, bod 191].
- 64 Súdny dvor navyše spresnil, že obmedzenie možnosti overiť, či iný členský štát v konkrétnom prípade skutočne dodržiava základné práva zakotvené v Charte, na výnimočné prípady súvisí so samotnou povahou Únie a prispieva k rovnováhe, na ktorej je založená [pozri v tomto zmysle stanovisko 2/13 (Pristúpenie Únie k EDLP) z 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, body 193 a 194].
- 65 Samozrejme, nie je vylúčené, aby sa medzinárodnou dohodou mohla vytvoriť vysoká úroveň dôvery medzi členskými štátmi a niektorými tretími krajinami.
- 66 Súdny dvor konštatoval, že tomu tak je, pokiaľ ide o vzťahy medzi členskými štátmi a Nórskeym kráľovstvom [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2023, Sofijska gradska prokuratura (Po sebe nasledujúce zatykače), C-71/21, EU:C:2023:668, body 32 a 39].
- 67 Táto tretia krajina je však v osobitnej situácii, pretože s Úniou udržiava privilegované vzťahy presahujúce rámec hospodárskej a obchodnej spolupráce, keďže je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, zúčastňuje sa na spoločnom európskom azylovom

systéme, vykonáva a uplatňuje schengenské *acquis* a uzavrela s Úniou dohodu o vydávacom konaní medzi členskými štátmi Európskej únie a Islandom a Nórskom, ktorá nadobudla platnosť 1. novembra 2019 [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 2021, JR (Zatykač – Odsudzujúci rozsudok v treťom štáte, ktorý je zmluvnou stranou EHP), C-488/19, EU:C:2021:206, bod 60].

- 68 Súdny dvor navyše zdôraznil, že v preambule danej dohody zmluvné strany vyjadrili vzájomnú dôveru v štruktúru a fungovanie svojich právnych systémov a v ich schopnosť zaručiť riadne súdne konanie a že ustanovenia danej dohody sa veľmi podobajú zodpovedajúcim ustanoveniam rámcového rozhodnutia 2002/584 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. apríla 2020, Ruská Federácia, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, body 73 a 74).
- 69 Úvahu uvedenú v bode 66 tohto rozsudku, ktorá vychádza zo špecifických vzťahov medzi Úniou a niektorými členskými štátmi EHP, však nemožno rozšíriť na všetky tretie krajiny.
- 70 Pokiaľ ide konkrétne o opatrenia zavedené dohodou o obchode a spolupráci, treba predovšetkým uviesť, že touto dohodou sa nezakladajú také privilegované vzťahy medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom, aké sú opísané v judikatúre citovanej v bodoch 67 a 68 tohto rozsudku. Spojené kráľovstvo predovšetkým nie je súčasťou európskeho priestoru bez vnútorných hraníc, ktorého vytvorenie umožňuje najmä zásada vzájomnej dôvery.
- 71 Ďalej, hoci z ustanovení článku 524 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci uvedených v bode 42 tohto rozsudku vyplýva, že spolupráca medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi je založená na dlhodobom rešpektovaní ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov, táto spolupráca sa neprezentuje ako založená na zachovaní vzájomnej dôvery medzi dotknutými štátmi, ktorá existovala pred vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie 31. januára 2020.
- 72 Napokon, medzi ustanoveniami dohody o obchode a spolupráci týkajúcimi sa mechanizmu odovzdávania stanoveného touto dohodou a zodpovedajúcimi ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584 existujú podstatné rozdiely.
- 73 V tejto súvislosti treba najmä zdôrazniť, že dané rámcové rozhodnutie neobsahuje výnimky týkajúce sa politickej povahy trestných činov alebo štátnej príslušnosti vyžiadanej osoby, ktoré by umožňovali výnimky z vykonania európskych zatykačov v situáciách porovnateľných s tými, ktoré sú uvedené v článku 602 ods. 2 a článku 603 ods. 2 dohody o obchode a spolupráci. Takéto výnimky teda ilustrujú hranice dôvery vytvorenej medzi stranami tejto dohody.
- 74 Rovnako rámcové rozhodnutie neobsahuje ustanovenie porovnateľné s článkom 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci, v ktorom sa výslovne stanovuje, že ak sú závažné dôvody domnievať sa, že existuje skutočné riziko v súvislosti s ochranou jedného alebo viacerých základných ľudských práv vyžiadanej osoby, a to akýchkoľvek, vykonávajúci súdny orgán môže podľa potreby pred tým, ako rozhodne o vykonaní zatykača, požadovať ďalšie záruky, pokiaľ ide o zaobchádzanie s vyžiadanou osobou po jej odovzdaní.
- 75 Tento článok 604 písm. c) teda umožňuje požiadať o dodatočné záruky s cieľom rozptýliť pochybnosti týkajúce sa dodržiavania základných práv vo vydávajúcom štáte, ktoré nemožno rozptýliť na základe dôvery existujúcej medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi, a to bez toho, aby uplatnenie tohto mechanizmu podliehalo predchádzajúcemu zisteniu existencie buď systémových alebo všeobecných nedostatkov, alebo nedostatkov, ktoré sa konkrétnejšie týkajú objektívne identifikovateľnej skupiny osôb.

- 76 Isteže, v článku 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci sa výslovne nestanovuje, že vykonávajúci súdny orgán nemôže konať na základe zatykača, ak nedostal dodatočné záruky alebo ak dodatočné záruky, ktoré dostal, nepostačujú na vylúčenie dôvodov, ktoré ho pôvodne viedli k presvedčeniu, že existuje skutočné riziko pre ochranu základných práv vyžiadanej osoby.
- 77 Iný výklad tohto ustanovenia by však zbavil mechanizmus, ktorý je v ňom stanovený, akéhokoľvek potrebného účinku.
- 78 Z toho vyplýva, že vykonávajúci súdny orgán, ktorý má rozhodnúť o zatykači vydanom na základe dohody o obchode a spolupráci, nemôže nariadiť odovzdanie vyžiadanej osoby, ak sa po konkrétnom a presnom preskúmaní situácie tejto osoby domnieva, že existujú platné dôvody domnievať sa, že v prípade odovzdania uvedenej osoby do Spojeného kráľovstva by bola vystavená skutočnému riziku pre ochranu jej základných práv.
- 79 Ak teda osoba, na ktorú bol vydaný zatykač na základe dohody o obchode a spolupráci, pred týmto vykonávacím súdnym orgánom namieta existenciu rizika porušenia článku 49 ods. 1 Charty v prípade svojho odovzdania do Spojeného kráľovstva, uvedený vykonávajúci súdny orgán nemôže bez porušenia povinnosti dodržiavať základné práva, stanovenej v článku 524 ods. 2 danej dohody, nariadiť odovzdanie tejto osoby bez toho, aby po náležitom preskúmaní v zmysle bodu 51 tohto rozsudku osobitne určil, či existujú platné dôvody domnievať sa, že uvedená osoba je vystavená skutočnému riziku takéhoto porušenia.
- 80 Na účely tohto určenia treba najprv zdôrazniť, že hoci existencia deklarácií a prijatie medzinárodných zmlúv, ktoré v zásade zaručujú dodržiavanie základných práv, samy osebe nepostačujú na zabezpečenie primeranej ochrany pred rizikom porušenia základných práv a slobôd (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 57), vykonávajúci súdny orgán musí zohľadniť dlhodobé dodržiavanie ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov Spojeným kráľovstvom, najmä tých, ktoré sú uvedené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v EDLP, čo sa výslovne pripomína v článku 524 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci, ako aj ustanoveniach stanovených a zavedených v práve Spojeného kráľovstva na zabezpečenie dodržiavania základných práv uvedených v EDLP (pozri analogicky rozsudok z 19. septembra 2018, RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, bod 52).
- 81 Pritom však okolnosť, že vykonávajúci súdny orgán už vylúčil riziko porušenia článku 7 EDLP na základe záruk, ktoré vo všeobecnosti poskytuje Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o dodržiavanie EDLP a možnosť vyžiadanej osoby podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva, sama osebe nemôže byť rozhodujúca.
- 82 Z bodu 78 tohto rozsudku totiž vyplýva, že v článku 524 ods. 2 a článku 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci v spojení s článkom 49 ods. 1 Charty sa vyžaduje, aby vykonávajúci súdny orgán preskúmal všetky relevantné faktory s cieľom posúdiť predvídateľnú situáciu vyžiadanej osoby v prípade jej odovzdania do Spojeného kráľovstva, čo na rozdiel od preskúmania vo dvoch etapách uvedeného v bodoch 52 až 54 tohto rozsudku zahŕňa súčasné zohľadnenie jednak pravidiel a postupov bežne uplatňovaných v tejto krajine a jednak, v prípade neuplatnenia zásad vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania, špecifik individuálnej situácie tejto osoby.

- 83 Preto, ako generálny advokát zdôraznil v bodoch 78 a 79 svojich návrhov, vykonávajúci súdny orgán musí vykonať vlastné posúdenie vo svetle ustanovení Charty a nemôže sa obmedziť na zohľadnenie judikatúry Supreme Court of the United Kingdom (Najvyšší súd Spojeného kráľovstva) uvedenej v bode 27 tohto rozsudku alebo všeobecných záruk poskytovaných súdnym systémom tohto štátu uvedených v bode 28 tohto rozsudku.
- 84 V tomto kontexte musí byť každé konštatovanie existencie skutočného rizika porušenia článku 49 ods. 1 Charty v prípade odovzdania dotknutej osoby Spojenému kráľovstvu založené na dostatočných skutkových zisteniach [pozri analogicky rozsudok z 22. februára 2022 Openbaar Ministerie (Súd zriadený zákonom v členskom štáte, ktorý vydal zatykač), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, body 60 a 61].
- 85 V dôsledku toho môže vykonávajúci súdny orgán odmietnuť konať na základe zatykača na základe článku 524 ods. 2 a článku 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci v spojení s článkom 49 ods. 1 Charty len vtedy, ak má so zreteľom na individuálnu situáciu vyžiadanej osoby objektívne, spoľahlivé, presné a riadne aktualizované informácie, na základe ktorých sa možno odôvodnene domnievať, že existuje skutočné riziko porušenia článku 49 ods. 1 (pozri analogicky rozsudky zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 59, a z 19. septembra 2018, RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, bod 61).
- 86 Po druhé v súlade s povinnosťou vzájomnej pomoci v dobrej viere uvedenou v článku 3 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci musí vykonávajúci súdny orgán pri skúmaní, či existuje riziko porušenia článku 49 ods. 1 Charty, v plnej miere využiť nástroje stanovené v tejto dohode s cieľom podporiť spoluprácu medzi ním a vydávajúcim súdnym orgánom.
- 87 V tejto súvislosti sa na jednej strane v článku 613 ods. 2 dohody o obchode a spolupráci stanovuje, že ak vykonávajúci súdny orgán považuje informácie, ktoré mu poskytol vydávajúcí štát, za nedostatočné na to, aby mohol o odovzdaní rozhodnúť, požiada, aby mu boli urýchlene poskytnuté potrebné dodatočné informácie, najmä so zreteľom na článok 604 dohody o obchode a spolupráci.
- 88 Tento súdny orgán je teda povinný urýchlene požiadať o poskytnutie akýchkoľvek dodatočných informácií, ktoré považuje za potrebné na prijatie rozhodnutia o odovzdaní osoby, na ktorú bol vydaný zatykač na základe dohody o obchode a spolupráci.
- 89 Keďže teda zistenie vážneho rizika porušenia článku 49 ods. 1 Charty sa nevyhnutne zakladá na analýze práva vydávajúceho štátu, vykonávajúci súdny orgán nemôže bez toho, aby porušil povinnosť vzájomnej pomoci v dobrej viere stanovenú v článku 3 ods. 1 dohody o obchode a spolupráci, konštatovať takéto zistenie bez toho, aby si predtým od vydávajúceho súdneho orgánu vyžiadal informácie o pravidlách tohto práva a o spôsobe ich pravdepodobného uplatnenia na individuálnu situáciu vyžiadanej osoby.
- 90 Na druhej strane v súlade s článkom 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci má vykonávajúci súdny orgán požiadať o dodatočné záruky, ak sa domnieva, že existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že existuje skutočné riziko porušenia článku 49 ods. 1 Charty.
- 91 Vykonávajúci súdny orgán bude môcť preto odmietnuť konať na základe zatykača vydaného na základe dohody o obchode a spolupráci z dôvodu existencie takéhoto rizika len vtedy, ak požiadal o dodatočné záruky a nezískal dostatočné záruky na vylúčenie rizika porušenia článku 49 ods. 1 Charty, ktoré pôvodne identifikoval.

- 92 Po tretie, pokiaľ ide konkrétnejšie o pôsobnosť článku 49 ods. 1 Charty, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že článok 49 Charty obsahuje prinajmenšom rovnaké záruky ako záruky stanovené v článku 7 EDLP, ktoré sa majú na základe článku 52 ods. 3 Charty zohľadniť ako prah minimálnej ochrany (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 164; z 5. decembra 2017, M.A.S. a M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, bod 54; z 2. februára 2021, Consob, C-481/19, EU:C:2021:84, bod 37, ako aj z 10. novembra 2022, DELTA STROY 2003, C-203/21, EU:C:2022:865, bod 46 a citovanú judikatúru).
- 93 V tejto súvislosti vnútroštátny súd poznamenáva, že podľa právnej úpravy Spojeného kráľovstva prijatej po údajnom spáchaní trestných činov, o ktoré ide vo veci samej, páchatelia niektorých teroristických trestných činov, ako sú tie, z ktorých je podozrivý MA, majú nárok na podmienené prepustenie len vtedy, ak ho schváli špecializovaný orgán, a len po odpykaní dvoch tretín svojho trestu, zatiaľ čo v predchádzajúcej právnej úprave sa stanovovalo automatické podmienené prepustenie po odpykaní polovice trestu odsúdeného.
- 94 Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že na účely uplatňovania článku 7 EDLP je potrebné rozlišovať medzi opatrením, ktoré je v podstate „trestom“, a opatrením týkajúcim sa „výkonu“ alebo „uplatňovania“ trestu. Ak sa teda povaha a účel opatrenia týka odpustenia časti trestu alebo zmeny systému podmieneného prepustenia, toto opatrenie nie je neoddeliteľnou súčasťou „trestu“ v zmysle daného článku 7 (ESLP, 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, bod 83).
- 95 Keďže rozdiel medzi opatrením, ktoré predstavuje „trest“, a opatrením týkajúcim sa „výkonu“ trestu nie je v praxi vždy jednoznačný, na rozhodnutie, či sa opatrenie prijaté počas výkonu trestu týka výlučne spôsobu jeho výkonu alebo naopak ovplyvňuje jeho rozsah, je potrebné v každom jednotlivom prípade zistiť, čo uložený „trest“ vo vnútroštátnom práve v príslušnom čase v skutočnosti znamenal, inými slovami, aká bola jeho samotná povaha, (ESLP, 21. októbra 2013, Del Río Prada v. Španielsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, bod 85 a 90).
- 96 V tomto smere Európsky súd pre ľudské práva nedávno potvrdil, že skutočnosť, že zvýšenie hranice prípustnosti podmieneného prepustenia po odsúdení mohlo viesť k prísnejším podmienkam väzby, sa týkala výkonu trestu, a nie samotného trestu, a preto z takejto okolnosti nemožno vyvodiť sprísnenie uloženého trestu oproti trestu uloženému súdom prvého stupňa (ESLP, 31. augusta 2021, Devriendt v. Belgicko, CE:ECHR:2021:0831DEC003556719, bod 29).
- 97 Opatrenie týkajúce sa výkonu trestu tak bude nezlučiteľné s článkom 49 ods. 1 Charty len vtedy, ak bude mať za následok retroaktívnu zmenu samotného rozsahu trestu ukladaného v deň spáchania predmetného trestného činu, čo bude znamenať uloženie prísnejšieho trestu, než bol pôvodne ukladaný. Hoci to v žiadnom prípade neplatí, ak sa opatrenie obmedzuje na zvýšenie hranice prípustnosti podmieneného prepustenia, situácia môže byť odlišná, najmä ak sa uvedeným opatrením možnosť podmieneného prepustenia v podstate ruší alebo ak je súčasťou súboru opatrení vedúcich ku zhoršeniu samotnej povahy pôvodne ukladaného trestu.
- 98 Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 524 ods. 2 a článok 604 písm. c) dohody o obchode a spolupráci v spojení s článkom 49 ods. 1 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, keď osoba, na ktorú bol vydaný zatykač na základe tejto dohody, tvrdí, že v prípade jej odovzdania do Spojeného kráľovstva hrozí porušenie článku 49 ods. 1 z dôvodu zmeny podmienok podmieneného prepustenia, ktorá je pre túto osobu nepriaznivá a došlo k nej po predpokladanom spáchaní trestného činu, za ktorý je táto osoba stíhaná, vykonávajúci súdny orgán musí pristúpiť k samostatnému posúdeniu existencie tohto

rizika pred rozhodnutím o vykonaní tohto zatykača v situácii, keď tento súdny orgán už vylúčil riziko porušenia článku 7 EDLP na základe záruk, ktoré vo všeobecnosti poskytuje Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o dodržiavanie EDLP a možnosť tej istej osoby podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva. Na konci tohto preskúmania by tento vykonávajúci súdny orgán mal odmietnuť vykonať zatykač len vtedy, ak má po vyžiadaní dodatočných informácií a záruk od vydávajúceho súdneho orgánu objektívne, spoľahlivé, presné a riadne aktualizované informácie, ktoré potvrdzujú, že existuje skutočné riziko zmeny samotného rozsahu trestu ukladaného v deň spáchania predmetného trestného činu, čo zahŕňa uloženie prísnejšieho trestu, než bol pôvodne ukladaný.

O trovách

- 99 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 524 ods. 2 a článok 604 písm. c) Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej, v spojení s článkom 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie,

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

v prípade, keď osoba, na ktorú bol vydaný zatykač na základe tejto dohody, tvrdí, že v prípade jej odovzdania do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska hrozí porušenie článku 49 ods. 1 z dôvodu zmeny podmienok podmieneného prepustenia, ktorá je pre túto osobu nepriaznivá a došlo k nej po predpokladanom spáchaní trestného činu, za ktorý je táto osoba stíhaná, vykonávajúci súdny orgán musí pristúpiť k samostatnému posúdeniu existencie tohto rizika pred rozhodnutím o vykonaní tohto zatykača v situácii, keď tento súdny orgán už vylúčil riziko porušenia článku 7 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, na základe záruk, ktoré vo všeobecnosti poskytuje Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o dodržiavanie tohto dohovoru a možnosť tej istej osoby podať sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva. Na konci tohto preskúmania by tento vykonávajúci súdny orgán mal odmietnuť vykonať zatykač len vtedy, ak má po vyžiadaní dodatočných informácií a záruk od vydávajúceho súdneho orgánu objektívne, spoľahlivé, presné a riadne aktualizované informácie, ktoré potvrdzujú, že existuje skutočné riziko zmeny samotného rozsahu trestu ukladaného v deň spáchania predmetného trestného činu, čo zahŕňa uloženie prísnejšieho trestu, než bol pôvodne ukladaný.

Podpisy